

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER vershynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W. J. - P. Collée, boekdrukker
en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz. moet gefrankeerd
zyn.

Het abonnement vooraf betaalbaar is bepaeld op 3 fr. per jaer.
" " " " " 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel. 15 "
De reklamen " " " " " 25 "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk
uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in
het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen
worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren
gegeven genieten voordeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 23 APRIL.

In de zitting van maendag, vaerde M. Rogier geweldiglyk uit tegen de geestelykheid, ter oorzaak van haren invloed in de kiezingen. De man had dobbel ongelyk: ten eerste, hy vergat dat, in vroegere tyden, de geestelykheid hem had doen herkiezen als gedeputeerde, wanneer de liberalen hem uit de Kamer hadden gebannen; ten tweede, hy vergat ook dat het de schuld is van het liberalismus indien de priester in de kiezingen tusschenkomt: dat de liberalen de belangen der religie en der zedeleer niet kwetsen, en de priester zal zich met geene kiezingen meer bemoeijen; maer zoo lang het liberalismus poogingen doen zal om de religie te onteeren en in het slyk te versmachten, gelyk een liberale schryver zegde, zal de priester door zyne pligt gedwongen zyn alles te doen wat mogelyk is om de kiezing van goede volksvertegenwoordigers en senateurs te bewerken.

Wy weten het, de invloed der geestelykheid gaet het ministerie tegen; het is eene groote hinderpaal die het ontmoet in zyne vryheidschennende poogingen, en daerom tracht het de priesters hatelyk te maken en zyn eigen ongelyk op hem te werpen.

« Wat zoudt gy zeggen, riep M. Rogier uit, in voormelde zitting, indien een vrederegter zyne regtplegtige byeenriep en hun zegde: Indien gy niet stemt gelyk ik wil, zal ik u later vinden en u tot de boet en het gevang veroordeelen? indien een burgemeester zyne bestuerde verzamelde en hun zegde: Indien gy voor dezen kandidaat niet stemt, zult gy met my te doen hebben; ik zal u doen veroordeelen, gy herbergier, indien gy op tyd, uwe herberg niet sluit; ik heb duizend middelen om u te straffen.

» Men zou het gedrag van zulk eenen burgemeester, van zulk eenen vrederegter schandelyk vinden; er zouden geene monden genoeg zyn om hem te blameren.

» De geestelykheid kan niemand tot de boet en tot het gevang veroordeelen, maer zy heeft andere zware straffen en die sommige personen meer vervaerd maken dan de boet en het gevang.

» Hé wel, ik zeg dat de bedreiging van die straffen te gebruiken, de verwytsels verdient welke men den vrederegter en den burgemeester toebrengen zou, indien

zy hunne magt gebruikten om eene dergelyke vreesaenjaging uit te oefenen. »

M. Rogier neme het wel of kwalyk, maer wy zullen regtuit zeggen dat zyne vergelykenis niet anders is dan eene hypocriety. Gy gewaegt de vreesaenjaging die de priesters zouden bewerken; maer goede God! laet ons eens spreken van degene die gy, minister, te wege brengt. Meent gy dan wat wy vergeten hebben wat al verfoeijelyke middelen gy, in december 1857, in het werk legdet om uw kabinet staende te houden? Zoo ja, gy zyt mis! wy herinneren ons zeer goed dat al wie van by of van verre het gouvernement aengingen, bedreigd werden van hunne plaats te verliezen indien zy voor het ministerie niet stemden. By de gouverneurs, by de distrikt kommissarissen was het geheele dagen processie van ambtenaers, die geroepen werden om het dreigende ordewoord te ontvangen; en men heeft het sedert dien gezien: wee aen dengenen die aen het ministerieel bevel wederstaen heeft; burgemeester, schepene, schoolopziener of al'e andere ambtenaer, hy is onbeschoftelyk afgesteld geworden.

De verwytsels welke M. Rogier aen de geestelykheid doet, vallen dan op hem zelve neder; want de magt des governments is misbruikt geworden om stemmen te winnen voor zyn ministerie.

En degene die zich hier van pligtig hebben gemaakt, zyn beloond geworden: de eenen hebben eerekruijskens, de andere hebben gunsten van alle slach gekregen. Spreekt ons dan niet meer van vrees aenjaging, M. de minister, want had gy en hadden uwe agenten in december 1857 dien middel niet gebruikt, gy zoudt door de kiezers geworpen geweest zyn van uwen zetel op welken de oproer u en uwe makkers geplaatst had.

In de oude tyden, zegt de Akkerbouw, was algemeen het gebruik ten platten lande de huizen met stroo te overdekken. Sedert zyn veel van deze daken verdwenen en door pannen vervangen. Nogthans zyn er nog streken waar men er aen houdt om de strooijen daken zoo lang mogelyk te repareren, tot eindelyk de kepers en het latwerk versleten zyn, en men dan eerst er toe besluit om het dak door nieuw hout en pannen te verbeteren.

Wy hebben echter voor eenige dagen gezien welke noodlottige gevolgen deze daken in stroo kunnen te weeg brengen. — Immers is het dorp Ninane, by Luik, door

eenige vonken, zeggen de nieuwsbladeren, op een strooijen dak te vallen, byna geheel door vlammen verteerd.

Het is ook eene groote ongerustheid voor allen die, welke in sommige dorpen en gehuchten rondom eene met stroo gedekte hoeve gelegen zyn, waerin de minste onvoorzigtigheid de geburen dreigt ook het slagtoffer te worden van een enkel dak.

De eigenaers, meer dan pachters, moeten toch de huizen, te midden en naby andere gelegen, met pannen bedekken, om niet steeds hunne geburen den angst te geven, door een enkel huis, eene enkele schuer, een geheel gehucht aen vernieling bloot te stellen.

Dat er hier en daer afgelegen hutten, in stroo gedekt, in dezen staet blyven, kan niet letten, te meer daer de bewooners van deze gewoonlyk arme menschen zyn, die de middelen niet bezitten om eenige verbeteringen aen hunne wooningen toe te brengen; maer ryke eigenaers, ryke boeren, goed gezeten burgers, moeten in deze eeuw steeds tot verbetering medehelpen en anderen tot voorbeeld dienen.

De arme sukkelaers van Ninane hebben een onderdak verzocht by brave inwooners der omstreken, en in armoede gedompeld door deze nootlottige ramp, zullen zy moeijelyk in eenige jaren tot hunnen ouden welstand terugkomen.

Wy lezen in eenen brief uit Brussel:

De uitlansche gebeurtenissen veroorzaken hier groote bekommelingen; de Koning is grootelyks en werkzaam bezorgd voor alles wat in de tegenwoordige moeijelykheden aen België zou kunnen nadeelig zyn, en met zyne gewoonlyke voorzigtigheid en wysheid, stelt hy zynen europeaschen invloed te baet om, in alle geval, onze onafhankelykheid en onze nationaliteit te doen eerbiedigen.

Men moet aen het wys vooruitzicht van den Vorst toejuichen, men moet Z. M. dank weten over de poogingen die zy doet om het belgisch werk van 1850 te beveiligen tegen de gevaren van de tegenwoordige krisis. Ook kan ik u melden dat tot nu toe de koninglyke bekommring by de vreemde hoven zeer welwillend onthaeld is geworden; maer wat men noch in vreemde landen, noch in onze diplomatische kringen, noch in den hoogen edeldom niet begrypt, dat is de

gonlië, welke 's anderendaags moest plaats grypen, by te woonen. Edoch, hierom was het gedrom niet te min bruusend, niet te min talryk. Men bemerkte er een overgrooten toeloop van ambachtslieden aen alle slach van neringen toebehoorende, zoo als metsers, smeden, schrynwerkers, schoenmakers, volders, brouwers, ticheldekkers en anderen, welke lieden men maer zooveel mogelyk trachtte van het feest te verwyderen om hunnen onruststokenden en woelzieken aerd. Eens ten platten lande gekomen, stapten de bedevaerters met min orde voort, en volgden de relikwie maer op ongelyken afstand achterna. Men begon in byzondere saenspraken te treden. men liep de kroegen die zich langs de baen bevonden in en uit, men zong, men riep, men tierde. allen liepen in wanorde en overhoop zonder nog eens te denken aen het godsdienstig doelwit der ondernomene reis.

Het waren gemeenlyk onheilvolle dagen voor de boeren die langs den weg woonden dien de Zotten van sint Lieven doortrokken; zy dachten hen met regt, om rede hunner vruchten die men onbeschoemd kwam rooven, en hunner landen die onbermhartiglyk onder de voeten getrapt werden. Voor wat den byzondersten groep betrof die den heilige omringde, men ontwaarde er zoo veel geschiktheid als godsvrucht. De kas werd gedragen door acht werklieden van verschillende neringen, die alle half uren door anderen vervangen werden; twaelf monnikken van St.-Bavo volgden achterna met de twee schepenen, de dekens en provisors der beide broederschappen. Het was heerlyk om van verre tusschen de fraei bebouwde velden en de dikke boomengroepen, die de eentonigheid der streek onophoudelyk afwisselden, de prachtige relikwiekas van sint Lieven traegjes te zien naderen, van duizende vuren in de zonnestralen schemerglanzende, en als het ware op de schoudoren gehyscht dier wemelende schaar van stichtende bedevaerters, die, de oogen neêrwaerts geslagen en al biddende,

DE ZOTTEN VAN SINT LIEVEN.

KRONYK VAN DEN TYD VAN KAREL-DE-STOUTE.

1467.

(Vervolg.)

I. — De bedevaert.

Zaterdag 27 juny 1467, wemelde er in den omkring der aloude abtly van sint-Bavo — waervan nog eenige voor de kunst zeer aenbelangende puinen bestaan — eene dikke volksmaas uit al de deelen der stad en van den buiten toegestroomd. Op het zien derzelver aendachtige houding en ongeduldlyk vooruitkomen, moest men niet twyflen of daer stond iets buitengewoons te gebeuren dat haer innig moest aenbelangen.

Tegenstrydig het gewoonlyk gebruik, was de poort der abtly gesloten; daervoren stonden in orde geschikt de dekens en provisors der beide gilden van sint Lieven, de twee schepenen die gelast waren den stoet mede te trekken, en meer dan drie honderd ten meerderen deele aen de volksklas toebehoorende personen, met eene witte roede in de hand, en een eikentakje aen hunne kaproen vastgehecht. Het was reeds tamelyk lang dat men daer stond te wachten, eenieder brandde van ongeduld om te vertrekken, eindelyk begon Roeland, — de groote klok des Belforts — te brommen. Het plechtig oogenblik was gekomen: de groote poort ging langzaam open, en men zag de monnikken door den abt, den proost en den baljuw gevolgd, uit het diepe des kloosters naer den kant der volksmenigte traegjes vooruit naderen; op hunne schoudoren droegen zy eenen prachtige draegstoel met goudlaken omhangen, waerop de relikwiekas van sint Lieven rustende was, glinsterende van edele gesteente; dikke en zoetgeurende wierookwolken stegen hemelwaerts uit de vaten welke de

jeudige novicen met vreugd door de lucht zwaaiden. Op het aenschouwen der heilige relikwien, maekte de oogeruimde menigte een kruis, viel godvruchtig op de knieën en antwoorde in choor op de versen der litanie van sint Lieven, die de kloosterlingen aenhieven. De zang geëindigd zynde, trok de abt binnen zyn klooster, en de monnikken stelden zich met de kas op weg, regt naer de St.-Joorisbrug waar het regtsgebied der abtly ophield; ter dier plaats aengekomen overhandigden zy de kostbare relikwiekas aen de broeders van sint Lieven, en de stoet trok de stad door, zich eenen weg banende door het gedrang der menigten die aen elke straet kwamen bygestroomd: mannen, vrouwen, kinderen van allen ouderdom, van allen stand, volgden de stappen van dezen die den patroon van Gent droegen; de eenen hielden flambeeuwen in de hand, anderen groene boomtakjes, anderen roeden met allerhande wimpels versierd, sommigen ook droegen ryke offergiften voor den heiligen bestemd.

De processie wemelde alzo de sint Lievens-poort uit, en nam hare rigting naer Hauthem langs den weg die sints dat tydstop den naem van Sint-Lievens-Baen genomen en behouden heeft.

Deze gansche menigte was te voet; alleenlyk de twee schepenen, de dekens der gilden, de baljuw en de proost van St-Bavo, alsook eenige der adelen en der byzonderste burgers zaten te peerd.

Nogtans onder al deze begeesterde hoopen bevonden er zich eenige sombere wezens, eenige aengezigten die men niet gewoon was onder de Zotten van sint Lieven te ontmoeten. Wat meer is, de processie zelve was min schitterend dan op andere jaren; men merkte er de afwezigheid op van een aanzienlyk getal grooten van het hof, heeren van den buiten en byzondere burgers der stad, die aen de bedevaert gewoonlyk deel namen. Ten meerderen deele waren zy te Gent gebleven om de Blyde Inkomst des hertogs van Bur-